

6 қазан
Сейсенбі,
2026 жыл

uil-gazet@mail.ru

Kokjar_tynysy

Газет 1930
жылдың
қараша айынан
бастап шығады

Ойыл

АУДАН ӘКІМІ АУЫЛ АҚСАҚАЛДАРЫМЕН КЕЗДЕСТІ



Елдің сөзін сөйлеп, ауылдың ахуалына алаңдап, кейінгі буынға бағыт-бағдар беріп жүрген ақсақалдардың орны қашанда бөлек. Аудан әкімі Сәкен Займолдин «Шұғыла» мәдениет және демалыс орталығында ауылдың ардақты ақсақалдарымен жүздесіп, елді мекеннің бүгінгі тыныс-тіршілігі мен алдағы даму бағыты жөнінде пікір алмасты.

Тағылымды кездесудің басты мақсаты – ел ағаларымен ашық пікірлесіп, ауыл тұрғындарын толғандыратын өзекті мәселе-

лерді ортаға салу және елді мекеннің әлеуметтік-экономикалық дамуына қатысты ұсыныстарды тыңдау. Жүздесу барысында аудан әкімі аудан көлемінде атқарылып жатқан жұмыстарға кеңінен тоқталып, алдағы кезеңге жоспарланған бірқатар міндеттерді атап өтті. Ауылдың инфрақұрылымы, әлеуметтік нысандар, абаттандыру, қоғамдық мәселелер және тұрғындардың тұрмыс-тіршілігіне қатысты жұмыстар жөнінде сөз қозғады.



Өз кезегінде ақсақалдар ауылдағы қордаланған мәселелер мен елді алаңдататын жайттарды ортаға салып, ашық диалог орнатып, ауданның әлеуметтік-экономикалық дамуы, елді мекендердің тазалығы, жастар тәрбиесі, рухани құндылықтарды сақтау, қоғамдық келісімді нығайту және билік пен халықтың өзара іс-қимылына қатысты ұсыныстар айтты. Сондай-ақ, қоғамдық тәртіп, ел бірлігі мен кейінгі ұрпаққа өнеге көрсету мәселелеріне тоқталды.

Кездесу барысында аудан әкімі

Г.АБАЙҚЫЗЫ.

“АУЫЛ АМАНАТЫ” АУЫЛ ТҰРҒЫНДАРЫНА ЖЕҢІЛДЕТІЛГЕН НЕСИЕ АЛУ МҮМКІНДІГІ

«АУЫЛ АМАНАТЫ» БАҒДАРЛАМАСЫ АУЫЛДЫҚ ЖЕРЛЕРДЕ КӨСІПКЕРЛІКТІ ДАМУҒА, ЖАҢА ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫН АШУҒА ЖӘНЕ АУЫЛ ТҰРҒЫНДАРЫНЫҢ ТАБЫСЫН АРТТЫРУҒА БАҒЫТТАЛҒАН. БАҒДАРЛАМА АЯСЫНДА АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ ЖӘНЕ БАСҚА ДА КӨСІПКЕРЛІК БАҒЫТТАРДЫ ДАМУҒА ЖЫЛДЫҚ 2,5% МӨЛШЕРЛЕМЕМЕН ЖЕҢІЛДЕТІЛГЕН НЕСИЕ БЕРІЛЕДІ.

НЕСИЕ АЛУ ШАРТТАРЫ

Жобаға қатысушылар:

Ауыл шаруашылығы саласындағы жеке кәсіпкерлік субъектілері.

Несиенің ең жоғары сомасы:

- Жеке кәсіпкерлерге – 10 812 500 теңгеге дейін;

- Ауыл шаруашылығы кооперативтеріне – 34 600 000 теңгеге дейін.

Несие мөлшерлемесі:

- Жылдық 2,5%

Несие мерзімі:

- 60 айға дейін (5 жыл).

Қамтамасыз ету:

- Жылжымалы және жылжымайтын мүлік.

НЕСИЕ ҚАНДАЙ БАҒЫТТАРҒА БЕРІЛЕДІ?

- Құс шаруашылығын дамыту;

- Өсімдік шаруашылығын дамыту;

- Ауыл шаруашылығы өнімдерін қайта өңдеу – сүт, ет, тері, жүн және басқа да өнімдер;

- Шағын және орта бизнесті ашу және дамыту;

шаштараз, сұлулық салоны, ателье, дәріхана, аяқ киім жөндеу, кілемдерді химиялық тазалау, клининг қызметтері, жастықтар мен көрпелерді қалпына келтіру және тазалау, нан-тоқаш және кондитерлік өнімдер өндіру, жартылай фабрикалар дайындау, кір сабын және кілем өндіру және басқа да кәсіп түрлері;

- Жеңіл автокөліктен басқа ауылшаруашылығы техникалары мен көлік түрлерін сатып алу және қызмет көрсету бағыттары.

ӨТІНІШ БЕРУШІГЕ ҚОЙЫЛАТЫН НЕГІЗГІ ТАЛАПТАР

- Екінші деңгейлі банктер немесе қаржы институттары алдында мерзімі өткен берешектің болмауы;

- Кепілге ұсынылатын мүліктің құжаттары толық әрі талапқа сай болуы;

- Салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша берешектің болмауы;

- Қажетті құжаттар топтамасын толық жинау және белгіленген талаптарға сәйкес өтініш беру.

Кәсібіңізді бастауға мүмкіндікті жіберіп алмаңыз!

«Ауыл Аманаты» – ауылдағы кәсіпкерлікті қолдауға, жаңа істі бастауға және өз кәсібіңізді дамытуға арналған тиімді мүмкіндік!

Өтінімдер <https://amanatnesie.kz> электронды мекен-жайы бойынша онлайн беріледі.

Аудандық кәсіпкерлік және ауылшаруашылығы бөлімі

ОЙЫЛДА АЛҒАШ РЕТ ЭНДОСКОПИЯЛЫҚ ГЕМОСТАЗ СӘТТІ ЖҮРГІЗІЛДІ



Ойыл аудандық ауруханасында заманауи эндоскопиялық емдеу әдісі алғаш рет сәтті қолданылды. Хирургиялық бөлімшеге асқазан-ішек жолынан белсенді қан кету белгілерімен науқас шұғыл түрде жеткізілді.

Науқастың қан аралас құсуы, жалпы әлсіздік сияқты шағымдары болған. Жүргізілген медициналық тексеру нәтижесінде Мэллори-Вейс синдромы анықталып, белсенді қан кету белгілері тіркелді.

Науқастың жағдайын жедел бағалаған хирург және эндоскопист дәрігерлердің бірлескен шешімімен шұғыл түрде фиброэзофагогастродуоденоскопия (ФЭГДС) жасалды. Эндоскопиялық зерттеу барысында асқазан-өңеш аймағындағы шырышты қабаттың жыртылуынан қан кету анықталды. Қан кетуді тоқтату мақсатында эндоскопиялық гемостаз жүргізілді. Арнайы эндоскопиялық әдістер арқылы

қан кету көзіне гемостатикалық шаралар жасалып, нәтижесінде қан кету толық тоқтатылды. Тұрақты гемостазға қол жеткізілді.

Бұл — Ойыл аудандық ауруханасында эндоскопиялық гемостаз әдісінің алғаш рет қолданылуы. Заманауи эндоскопиялық технологияларды медициналық тәжірибеге енгізу — аудан тұрғындарына шұғыл және сапалы медициналық көмек көрсету мүмкіндігін арттыратын маңызды қадам.

Бұл әдіс қан кету жағдайларында науқасқа қажетті медициналық көмекті уақытылы көрсетіп, оны жергілікті жерде емдеуге мүмкіндік береді. Ем-шарадан кейін науқастың жағдайы тұрақталып, гемодинамикалық көрсеткіштері қалыпты деңгейде болды. Қайталама қан кету белгілері байқалмады. Науқас дәрігерлердің динамикалық бақылауында болып, тиісті ем қабылдады.



JAS TALK : «ЛАЙЫҚТЫ ЕҢБЕК. ЖАСТАР. КӘСІПОДАҚ»

Ұстаздар күні қарсаңында жас мамандар да назардан тыс қалмады. Ойыл ауданының білім бөлімі мен білім кәсіподағының бірлескен ұйымдастыруымен жас мамандардың еңбек жолындағы алғашқы қадамдарын қолдау, олардың еңбек құқықтары мен міндеттері туралы түсінігін кеңейту, қоғамдық белсенділігін арттыру және кәсіби дамуына бағыт-бағдар беру мақсатында «Jas Talk: Лайықты Еңбек. Жастар. Кәсіподақ» тақырыбында ашық алаң ұйымдастырылды. Ашық алаңға білім беру ұйымдарының жас мамандары қатысып, еңбек жолындағы тәжірибелерімен бөлісіп, өзекті мәселелер теңірегінде пікір алмасты. Шара барысында жастардың еңбек-

ке деген жауапкершілігі, кәсіби дамуға ұмтылысы және қоғамдық белсенділігі ерекше назарға алынды.

Ашық форматтағы кездесу жас мамандардың өзара тәжірибе алмасуына, еркін пікір білдіруіне, еңбек саласындағы өзекті мәселелерді талқылауына және алдағы атқарылатын жұмыстардың бағдарын нақтылауға мүмкіндік берді.

Жас маманды қолдау – оның кәсіби әлеуетін арттыруға, еңбекке деген жауапкершілігін қалыптастыруға және болашаққа сенімді қадам жасауына жол ашу. Бүгінгі жас маман – білім саласының ертеңгі тірегі. Ал лайықты еңбек – тұрақты даму мен жарқын болашақтың негізі.

ҚҰРМЕТТІ ОЙЫЛ СЕЛОСЫНЫҢ ТҰРҒЫНДАРЫ!

Ауыз су құбырларының жөндеу жұмыстары жүргізілуіне байланысты Ойыл селосында 7 қазан күні сағат 11:00-ден 8 қазан күнгі сағат 19:00-ге дейін ауыз су беру уақытша тоқтатылады. Тұрғындардан ауыз су қорын алдын ала толтырып алуды сұраймыз. Уақытша қолайсыздық үшін түсіністік танытқандарыңызға рақмет!

«Көкжар» коммуналдық мемлекеттік кәсіпорын өкімшілігі



«ҮЛГІЛІ АУЫЛ» АУДАНДЫҚ БАЙҚАУЫН ӨТКІЗУ ТУРАЛЫ ЕРЕЖЕ

1. Жалпы ережелер

1.1. «Үлгілі ауыл» атағына конкурс Ойыл ауданы әкімдігінің қолдауымен және Ойыл аудандық ішкі саясат, мәдениет, тілдерді дамыту және спорт бөлімінің ұйымдастыруымен ауыл ішін санитарлық тазалау жөніндегі екі айлық және «Таза Қазақстан» акциясы шеңберінде ұйымдастырылады.

1.2. Конкурс халықтың және тұрғын үй иелерінің үй маңындағы аумақтарды күтіп-ұстау, абаттандыру мен көгалдандыруды жақсарту жөніндегі бастамаларын дамытуға, халықты тұрғын үй қорының сақталуын қамтамасыз ету жөніндегі жұмыстарға тартуға, Ойыл ауданы аумағында тұруға қолайлы жағдай жасауға бағытталған.

1.3. Өтінімдерді қабылдау мерзімі: 10.10.2026 ж. бастап 20.11.2026 ж. аралығы.

1.4. Конкурс Ойыл ауданының ауылдық округтері мен ауылдары арасында өткізіледі.

1.5. Конкурсты өткізу және қорытынды шығару конкурсты дайындау және өткізу жөніндегі конкурстық комиссияға (бұдан әрі – комиссия) жүктеледі.

1.6. Конкурсқа қатысу ерікті болып табылады.

1.7. Байқауға Ойыл ауданы бойынша барлық ауылдар қатысуға құқылы.

1.8. Конкурсқа қатысу үшін ауылдық округ әкімдіктерінің өкілдері өтінім мен қажетті материалдарды Көкжар көшесі, 68 мекенжайындағы «Ойыл аудандық ішкі саясат, мәдениет, тілдерді дамыту және спорт бөлімі» ММ-не 20.11.2026 ж. дейін (электронды нұсқада) ұсынады.

1.9. Өтінім осы Ереженің №1 қосымшасына сәйкес ұсынылады. Өтінімге ауылдың кемінде 10 фотосуреті және қажет болған жағдайда орындалған жұмыстарды растайтын қосымша фото-бейнематериалдар қоса беріледі.

2. Конкурстың мақсаты мен міндеттері

- ауылдардың санитарлық тазалығы мен абаттандырылуын жақсарту;

- көшелерді, қоғамдық орындарды, аулаларды және ауыл аумағын көркейту;

- көгалдандыру, ағаш отырғызу, гүлзарлар жасау мәдениетін қалыптастыру;

- тұрғындардың туған ауылына деген жауапкершілігін және қоғамдық белсенділігін арттыру;

- «Таза Қазақстан» акциясы аясындағы жұмыстарды жүйелеу;

- тұрғындардың, ауылдық округ әкімдігінің және қоғамдық ұйымдардың бірлескен бастамаларын қолдау;

- ауылдардың эстетикалық келбетін жақсарту және өмір сүруге қолайлы орта қалыптастыру.

3. Конкурсқа қатысу шарттары

3.1. Осы Ережеге №1 қосымшаға сәйкес өтінімді белгіленген мерзімде ұсынған ауыл конкурсқа қатысушы болып танылады.

3.2. Белгіленген мерзімнен кеш ұсынылған немесе талап етілетін материалдары толық емес өтінімдер комиссия шешімімен қарауға қабылданбауы мүмкін.

3.3. «Үлгілі ауыл» атағы төмендегі бағыттар бойынша нақты жұмыстар атқарған және комиссияның жергілікті зерделеу нәтижесінде жоғары жиынтық балл жинаған ауылға беріледі.

- ауыл ішінің санитарлық тазалығы мен қоғамдық тәртіптің сақталуы;

- көшелердің, арық-атыздардың және ортақ пайдаланылатын аумақтардың тазалығы;

- қоқыс контейнерлерінің жеткіліктілігі, орналасуы және санитарлық жағдайы;

- көшелер мен қоғамдық орындардың жарықтандырылуы;

- жолдардың және жаяу жүргіншілерге арналған аумақтардың жай-күйі;

- ауыл аумағын көгалдандыру, ағаштар мен гүлзарлардың болуы және күтімі;

- аулалардың тазалығы, көркейтілуі және санитарлық жағдайы;

- балалар ойын алаңдары мен спорт алаңдарының тазалығы және қауіпсіздігі;

- ауылдың кіреберісі, орталық көшелері мен қоғамдық орындарының эстетикалық безендірілуі;

- мәдени, тарихи және әлеуметтік нысандардың айналасын күтіп-ұстау;

- сенбіліктерге, тазалық және абаттандыру жұмыстарына тұрғындардың қатысуы;

- «Ауыл аманаты» жобасының орындалуы, атқарылған жұмыстары қаралады;

- мәдени-көпшілік, бұқаралық спорттық шаралардың өткізілуі;

- ауыл тұрғындарының бастамашылдығы және қоғамдық белсенділігі;

- «Таза Қазақстан» акциясы және өзге де абаттандыру іс-шараларына қатысуы;

- ауылдың қысқы кезеңге және маусымдық жұмыстарға дайындығы;

- ауылдық округ әкімдігі мен тұрғындар арасындағы бірлескен жұмыстың ұйымдастырылуы;

- ауылдың өзіндік ерекшелігін көрсететін шығармашылық және тиімді бастамалардың болуы.

3.4. Қолданыстағы талаптарға сәйкес басқару органында екінші деңгейдегі банкте ашылған ағымдағы және жинақ шотының болуы ескеріледі.

4. Конкурстық комиссия

4.1. Комиссия төрағадан, төрағаның орынбасарынан, хатшыдан және комиссия мүшелерінен тұрады.

4.2. Комиссияның негізгі функциялары:

- конкурсқа қатысушылардың өтінімдерін қабылдау және қарау;

- ұсынылған құжаттар мен фото-бейнематериалдарды зерделеу;

- ауылдарға жергілікті жерге барып мониторинг жүргізу;

- бағалау парақтары бойынша балл қою;

- конкурстың қорытындысын шығару және хаттамамен рәсімдеу.

4.3. Комиссия отырысы оның құрамының жартысынан астамы қатысқан жағдайда заңды болып саналады.

4.4. Комиссия шешімдері қатысып отырған мүшелердің көпшілік дауысымен ашық дауыс беру арқылы қабылданады.

4.5. Комиссия мүшелері өздері бағалайтын ауылға қатысты мүдделер қақтығысы болған жағдайда бұл туралы хабарлап, тиісті бағалауға қатыспағаны жөн.

5. Бағалау тәртібі

5.1. Конкурсқа қатысушы ауылдар осы Ереженің №2 қосымшасында көрсетілген критерийлер бойынша бағаланады.

5.2. Әрбір критерий 0-ден 5 балға дейін бағаланады. Бағалау кезінде ауылдың нақты жағдайы, жүргізілген жұмыстардың сапасы, тұрақтылығы және тұрғындардың қатысуы ескеріледі.

5.3. Бір ауылға берілген баллдар комиссия мүшелерінің бағалау парақтарына енгізіліп, жиынтық балл анықталады.

5.4. Комиссия қажет болған жағдайда ұсынылған фото-бейнематериалдардағы мәліметтердің нақты жағдайға сәйкестігін жергілікті жерде тексереді.

5.5. Бірдей жиынтық балл болған жағдайда санитарлық тазалық, тұрғындардың қатысуы және көгалдандыру бағыттарындағы көрсеткіштер қосымша салыстырылады.

6. Қорытынды шығару және марапаттау

6.1. Конкурстың қорытындысы ағымдағы жылдың 1 желтоқсанына дейін шығарылады.

6.2. Конкурстық комиссия белгіленген мерзімде жергілікті жерге барып, ұсынылған өтінімдерді қарайды және бағалау жүргізеді.

6.3. Комиссия шешімі жиынтық бағалау парағымен қоса қорытынды хаттамамен рәсімделеді.

6.4. Жеңімпаздарға Ойыл ауданы әкімдігінің атынан құрмет грамоталары және сыйлықтар тапсырылады.

6.5. Бекітілген жүлде қоры:

Ауылдық округ әкімі ұсынысы негізінде жеңімпаз атанған ауылдың ауыл ішлік жұмыстарына қажетті қаражат бөлінеді.

6.6. Комиссияның қорытынды шешімі хаттамамен бекітіледі және конкурс нәтижелері ұйымдастырушы тараптың ақпараттық ресурстарында жариялануы мүмкін.

7. Қосымша шарттар

- ауыл аумағындағы тазалық пен абаттандыру жұмыстары байқау басталғанға дейін ғана емес, байқау кезеңі бойы тұрақты сақталуы тиіс;

- тұрғындардың өз күшімен және демеушілік қаражат есебінен атқарған жұмыстары да бағалау кезінде ескеріледі;

- фото-бейнематериалдарда көрсетілген жұмыстардың нақты ауыл аумағында орындалғаны расталуы қажет;

- қауіпсіздік талаптарын бұзатын, тұрғындардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін нысандар мен жұмыстар оң бағаланбайды;

- қоқысты рұқсат етілмеген орындарға шығару, санитарлық талаптарды бұзу және қоғамдық орындарды ластау анықталған жағдайда комиссия баллды төмендетуге құқылы;

- ауылдың сыртқы көрінісімен қатар, абаттандыру нысандарының тұрақты күтімі мен сақталуына басымдық беріледі;

- конкурс нәтижелері комиссияның жиынтық бағалау парақтары негізінде анықталады.

«ҮЛГІЛІ МЕКЕМЕ» БАЙҚАУЫНЫҢ ЕРЕЖЕСІ

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы Ереже аудан аумағында орналасқан мемлекеттік және мемлекеттік емес мекемелер арасында өткізілетін «Үлгілі мекеме» аудандық байқауының мақсаты мен міндеттерін, өткізу тәртібін және жеңімпаздарды анықтау шарттарын белгілейді.

1.2. Байқаудың ұйымдастырушысы – аудан әкімдігі/тиісті ұйымдастыру комитеті.

1.3. Байқау мекемелердің жұмыс сапасын арттыру, қызмет көрсету мәдениетін жетілдіру, мекеме аумағының тазалығы мен көріктендірілуін қамтамасыз ету және озық тәжірибені насихаттау мақсатында өткізіледі.

2. Байқаудың мақсаты мен міндеттері

Байқаудың негізгі мақсаты – қызмет көрсету сапасы жоғары, жұмыс орнының мәдениеті қалыптасқан, аумағы абаттандырылған және қоғамдық бастамаларға белсенді қатысатын үздік мекемелерді анықтау.

Міндеттері:

- мекемелердегі еңбек және қызмет көрсету мәдениетін арттыру;

- азаматтарға қолайлы жағдай жасау;

-мекеме ғимараты мен аумағының тазалығы мен абаттандырылуын қамтамасыз ету;

- қызметкерлердің кәсіби біліктілігін арттыруға жағдай жасау;

- заманауи жұмыс тәсілдерін енгізу;

- қоғамдық және әлеуметтік жобаларға белсенді қатысуды ынталандыру;

- мекемелер арасында өзара тәжірибе алмасуды дамыту.

3. Байқауға қатысушылар

3.1.Байқауға аудан аумағында орналасқан мемлекеттік мекемелер, ұйымдар, кәсіпорындар және басқа да мекемелер қатыса алады.

3.2. Әр мекеме байқауға бір қатысушымен ұсынылады.

3.3. Байқауға қатысу ерікті түрде жүзеге асырылады.

4. Байқауды өткізу тәртібі

Байқау екі кезеңнен тұрады:

I кезең – құжаттарды зерделеу.

Қатысушы мекеме:

- мекеме туралы қысқаша ақпарат;

- негізгі қызмет бағыттары;

- жетістіктері;

- қоғамдық жұмыстарға қатысуы;

- өткізілген іс-шаралар туралы мәлімет;

- фото және бейнематериалдар ұсынады.

II кезең – мекемеге бару және танысу.

Қазылар алқасы мекеменің жұмысымен танысып, белгіленген критерийлер бойынша бағалау жүргізеді.

5. Бағалау өлшемдері

Қатысушылар критерийлер бойынша 10 баллдық санмен бағаланады.

6. Қосымша бағаланатын талаптар

Қазылар алқасы қажет болған жағдайда:

- мекеме қызметкерлерімен сұхбат жүргізуге;

- қызмет алушылардың пікірін ескеруге;

- мекеме аумағын аралап көруге;

- ұсынылған мәліметтердің шынайылығын тексеруге құқылы.

7. Жеңімпаздарды анықтау

7.1. Байқау қорытындысы бойынша ең жоғары балл жинаған мекемелер арасынан:

- I орын «Үлгілі мекеме» - 500 000 теңге;

- II орын - 300 000 теңге;

- III орын - 200 000 теңге.

8. Марапаттау

8.1.Байқау жеңімпаздары дипломдармен, алғыс хаттармен және ұйымдастырушылар белгілеген бағалы сыйлықтармен марапатталады.

8.2.Жеңімпаздар туралы ақпарат аудан әкімдігінің ресми ақпараттық ресурстарында және әлеуметтік желілерінде жариялануы мүмкін.

9. Қорытынды

9.1. Байқау қорытындысы қазылар алқасының хаттамасымен рәсімделеді.

9.2. Қазылар алқасының шешімі қорытынды болып табылады.

9.3. Осы Ережеде қарастырылмаған мәселелер ұйымдастыру комитетінің шешімімен реттеледі.

«ҰЛТТЫҚ ҚОР — БАЛАЛАРҒА» БАҒДАРЛАМАСЫ АЯСЫНДА ҚАЗАҚСТАНДЫҚТАРҒА 76,11 МЛН АҚШ ДОЛЛАРЫ АУДАРЫЛДЫ



2024 жылғы 1 ақпаннан 2026 жылғы 1 қыркүйекке дейін «Ұлттық қор — балаларға» бағдарламасы шеңберінде нысаналы жинақтардың (НЖ) пайдалану бойынша жалпы сомасы шамамен 76,11 млн АҚШ долларына 365

553 алушыға төлем жасалды.

2026 жылдың басынан 2026 жылғы 1 қыркүйектегі жағдай бойынша 170 156 азамат жалпы жинақтардың (НЖ) пайдалану бойынша жалпы сомасы шамамен 76,11 млн АҚШ доллары мөлшеріндегі нысаналы жинақтарын алды. Оның ішінде 119

279 қазақстандыққа тұрғын үй жағдайларын жақсартуға 31,00 млн аса АҚШ доллары, ал 50 877 қазақстандыққа білім алуға ақы төлеу үшін 13,83 млн АҚШ доллары аударылды.

Барлық қаражат өтініш бе-

рушілердің банктік шоттарына есептеу үшін уәкілетті операторларға аударылды. Еске салайық, НЖ алушы барлық соманы немесе оның бір бөлігін пайдалануға құқылы. Егер қаражаттың бір бөлігі талап етілмесе, қалдық нысаналы жинақтау шотында (НЖШ) 10 жыл бойы сақталады. Одан кейін пайдаланылмаған қалдық алушының ерікті зейнетақы жарналары есепке алынатын жеке зейнетақы шотына аударылады. Нысаналы талаптарға қатысушы көмелетке толмаған балалар және нысаналы жинақтарды көмелетке толған алушылар бойынша, сондай-ақ нысаналы жинақтарды тұрғын үйге және (немесе) білім алуға пайдалану жөніндегі статистикамен eprf.kz сайтында танысуға болады.

АДАЛ ЕҢБЕК - ҚҰРМЕТКЕ ЛАЙЫҚ

ҚЫРКҮЙЕК АЙЫНЫҢ СОҢҒЫ АПТАСЫНДА «ШҰҒЫЛА» МӨДЕНИЕТ ЖӘНЕ ДЕМАЛЫС ОРТАЛЫҒЫНДА «АДАЛ ЕҢБЕК» АТТЫ ЕҢБЕК АДАМДАРЫНА ҚҰРМЕТ КӨРСЕТУ ЖӨНЕ МАРАПАТТАУ КЕШІ ӨТТІ.



Шараның басты мақсаты – әр салада табанды еңбек етіп, ауданның дамуына өз үлесін қосып жүрген еңбек адамдарын дәріптеу, олардың маңдай термен атқарып жүрген еңбегіне лайықты құрмет көрсету.

Кеш барысында ауданның түрлі мекеме мен ұйымдарында еңбек етіп жүрген қызметкерлерге құрмет көрсетілді. Әр мекеме мен ұйым өз саласында адал еңбегімен көзге түсіп, жауапкершілігімен үлгі болып жүрген еңбек адамдарын арнайы марапаттап, алғыс білдірді.

Марапатталғандардың қатарында білім беру, денсаулық сақтау, мәдениет, спорт, ауыл шаруашылығы, коммуналдық және басқа да салаларда еңбек етіп жүрген азаматтар болды. Олар-

дың әрқайсысы өз ісіне жауапкершілікпен кіріп, күнделікті еңбегімен ел игілігіне үлес қосып келеді. Еңбек – ел дамуының негізгі тірегі. Қай салада болмасын өз міндетін адал атқарып, кәсіби не құрметпен қараған адамның еңбегі қашанда бағалауға лайық. Еңбек адамдарын дәріптеу – қоғамда еңбекке деген құрметті арттырып, кейінгі буынға өнеге көрсетудің маңызды жолы.

«Адал еңбек» кеші – маңдай термен еңбек етіп жүрген азаматтардың еңбегін елеп, олардың мерейін үстем еткен тағылымды шара болды. Адал еңбегімен елге қызмет етіп жүрген жандарға көрсетілген мұндай құрмет еңбекке деген жауапкершілікті арттыра түсері сөзсіз.

Өз тілшіміз.

СЕНІМ ТЕЛЕФОНЫ

«Ақтөбе облысы Ойыл ауданы Саралжын ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ-сінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы фактілер анықталған жағдайда төмендегідей сенім телефонына хабарласуды сұрайды.

Сенім телефоны 74-001, сонымен қатар ғимаратта ұсыныс-пікір салу үшін жәшік орнатылған.

МАЛ ӨНІМІ ҚҰНДЫ, МАЛШЫ ЕҢБЕГІ НЕГЕ АРЗАН?

СОҢҒЫ ЕКІ ЖЫЛДА ЕЛДЕ ЕТ БАҒАСЫ АЙТАРЛЫҚТАЙ ӨСТІ. ҚЫМБАТШЫЛЫҚ ҚАТТЫ СЕЗІЛГЕН КЕЗДЕ КЕЙБІР САРАПШЫЛАР ЕТТІҢ ҚЫМБАТТАУЫ МАЛМЕН КҮНІН КӨРІП ОТЫРҒАН АУЫЛ ТҰРҒЫНДАРЫНЫҢ ТАБЫСЫН АРТТЫРЫП, МАЛШЫ ҚАУЫМНЫҢ ЖАЛАҚЫСЫН ӨСІРЕТІН БОЛДЫ ДЕП СҮЙІНШІЛЕГЕН. СОЛ БОЛЖАМДАРДЫҢ ҚАНШАЛЫҚТЫ ОРЫНДАЛҒАНЫН БІЛУ ҮШІН РЕСМИ ДЕРЕКТЕРДІ ҚАЗЫП КӨРДІК.



2026 жылғы қаңтар-тамызда мал мен құстың шаруашылықта сойылғаны немесе союға өткізілгені тірі салмақта 1,23 млн тоннаға жетіп, бір жылда 5,1% артты. Соған қарамастан мал саны да өскен.

Ұлттық статистика бюросының дерегіне сүйенсек, 2026 жылғы шілдеде еттің негізгі түрлері бір жыл бұрынғыдан 15,8% қымбат болған. Қой еті 27,9%, сиыр еті 15,1%, жылқы еті 14,4% өсті. Бір килограмм сүйекті сиыр етінің орташа бағасы 3,8 мың теңге, қой еті 4,5 мың, жылқы еті 4,3 мың теңге болды.

ҰСБ-ның 2026 жылғы қаңтар-тамыз дерегіне тірідей салмақта союға өткізілген мал мен құс көлемі 1,226 млн тонна болды. 2025 жылдың сәйкес кезеңінде бұл көрсеткіш 1,167 млн тонна еді. Сойыс салмағындағы көлем де 696,2 мың тоннадан 729,7 мың тоннаға дейін өсті.

Мал саны да азаймаған. 2026 жылғы 1 қыркүйекте барлық санаттағы шаруашылықтарда ірі қара саны 9 млн басқа жуықтап, бір жылда 4,4% өсті. Қой саны 21,4 млн басқа жетіп, 3,1%, жылқы 4,87 млн басқа жетіп, 7,1%, түйе 310,9 мың басқа жетіп, 3,7% көбейді.

Үкіметтің мамырдағы дерегі де осы бағытты көрсеткен: 2026 жылдың алғашқы төрт айында барлық ет өндірісі тірідей салмақта 559,8 мың тоннаға, сойыс салмағында 338,2 мың тоннаға жетіп, соңғысы бір жылда 3,4% өскен. Оның ішінде сиыр еті 112,9 мың тонна, жылқы еті 41,2 мың тонна, қой еті 34,7 мың тонна болды.

Бұған қоса, тоңазытылған жас ет өндірісі де өсіп отыр. 2026 жылғы қаңтар-шілдеде оның көлемі 48,2 мың тонна болып, бір жылда 9,3% артты. Бұл осы кезең үшін 1999 жылдан бергі ең жоғары көрсеткіш.

Демек, ішкі нарықтағы қымбатшылықты «мал азайып, ет жетпей қалды» деп түсіндіру қиын.

Экспорт та өсіп келеді

Қазақстан ет өндірісін ұлғайтып қана қоймай, экспортты да арттырды. 2025 жылдың қорытындысында сиыр етінің экспорты 32,3 мың тоннаға жетіп, бір жылда 1,5 есе өсті. Қой етінің экспорты 34,5 мың тонна болып, 1,9 есе артты. 2026 жылдың алғашқы бес айында сиыр етінің экспорты шамамен 8 мың тонна болды. Қой етінің экспорты 13,1 мың тоннаға жетті. Яғни сыртқы сұраныс сақталып отыр.

Бірақ экспорттың көлемін ішкі нарықтағы қымбатшылықтың тікелей себебі деп көрсетуге де негіз жоқ. Біріншіден, экспорт өндірістің салыстырмалы түрде аз бөлігін алып тұр. Екіншіден,

сыртқы нарыққа көбіне жоғары сапалы, тоңазытылған жас ет шығарылады.

Импорттың үлесі

2026 жылғы қаңтар-мамырда Қазақстанға 6,6 мың тонна сиыр еті импортталды. Бір жыл бұрын осы кезеңде импорт 7,3 мың тонна болған. Яғни 700 тоннаға немесе шамамен 9,6% қысқарған.

Қой етінің импорты 18,5 тонна болды. Бұл ішкі нарықтағы қой етінің бағасына импорттың айтарлықтай ықпал етпейтінін көрсетеді.

Сауда және интеграция министрлігінің мәліметіне сенсек, ішкі тұтынуға қажет сиыр етінің шамамен 90%-ын, қой етінің 95%-ын отандық өндіріс қамтамасыз етеді. Сондықтан импорттың өсуі ішкі бағаны түсіретін фактор болып тұрған жоқ. Керісінше, сиыр етінің импорты бір жылда азайған.

Малшының айлығы ше?

Ұлттық статистика бюросының 2026 жылғы II тоқсан дерегі бойынша, өсімдік және мал шаруашылығы, аңшылық салаларында орташа айлық жалақы 20,3% өсіп, 299,5 мың теңгеге жеткен. Өсім қарқыны жоғары болғанымен, бұл көрсеткіш жалақысы ең төмен секторларға төн. Оның үстіне ресми статистикада нақты мал шаруашылығындағы жалақы мөлшерінің есебі бөлек жүргізілмейтіндіктен, үш бірдей салаға ортақ мәнді негізге алып, ет бағасы өскенде малшы қауымының айлығы өсті деп айтуға және болмайды.

HeadHunter порталындағы вакансияларда мал шаруашылығы қызметкерлерінің жалақысы қызмет деңгейіне қарай айтарлықтай өзгереді. Қарапайым малшыға 200-250 мың теңге ұсынылса, зоотехник пен ветеринарлардың жалақысы 300-550 мың теңге, бас зоотехникке 700 мың теңгеге дейін, ал ферма басқарушысына 500-800 мың теңгеге дейін жетеді. Яғни саладағы біліктілігі төмен жұмыс орындары мен басқарушы позициялар арасындағы айырмашылық бірнеше есеге дейін барады.

Бірақ бұл ресурстан өткен кезеңнің ұсыныстар архивін қарау мүмкін болмағандықтан жұмыс берушілер ұсынатын айлықтың кейінгі екі жылда қалай құбылғанын көру мүмкін болмады. Есесіне Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі құрған электронды еңбек биржасындағы «Мансап компасында» мал шаруашылығындағы үш негізгі мамандық иелеріне ұсынылған айлықтың қалай өзгергені нақты берілген.

Малшы

Mansap.enbek.kz дерегінде 2024

жылғы жұмыс берушілер малшыға ұсынған ең жоғары айлық 206 217 теңге, 2025 жылы 232 664 теңге болды. Бір жылда өсім 26 447 теңге, немесе 12,8%. Ал 2026 жылғы қыркүйектегі Enbek.kz вакансияларында малшыға ұсынылатын ең жоғары жалақы 265 мың теңгеге жетті. Басқа ұсыныстарда жалақы 170-198 мың, 100-200 мың, 85-200 мың теңге аралығында, ал Зайсан ауданындағы тағы бір вакансияда 85 мың теңгеден басталады.

Зоотехник

2024 жылы Mansap дерегіндегі ең жоғары көрсеткіш 299 999 теңге болса, 2025 жылы 272 955 теңге болды.

Яғни бір жылда 27 044 теңгеге, немесе 9% төмендеген. 2026 жылғы Enbek.kz-тегі ұсыныстардың бірінде Қарағанды облысында зоотехникке 300 мың теңгеден жалақы көрсетілген. Бұл 2025 жылғы Mansap көрсеткішінен 27 045 теңгеге жоғары.

Ветеринар

2024 жылы ең жоғары көрсеткіш 309 756 теңге, 2025 жылы 290 734 теңге болды. Демек, бір жылда 19 022 теңгеге, немесе 6,1% төмендеген. Ал 2026 жылғы қыркүйектегі Enbek.kz вакансияларында ветеринар дәрігеріне ұсынылатын ең жоғары жалақы 379 мың теңгеге жеткен. Қостанайда 230 мың, Қарағандыда 204 448 теңге ұсынылған. Ветеринар фельдшеріне 160 мың теңгеден, ветеринариялық санитарға 85–150 мың теңге аралығында жалақы көрсетілген.

Қымбат ет мал шаруашылығын ынталандырып отыр ма?

Ресми статистика бойынша, ет бағасымен бірге мал саны да өсіп жатыр. Союға өткізілген мал көлемі де, ет өндірісі де көбейген. Экспорт та жоғары деңгейде қалып, саладағы жалақы да өскен. Бірақ осының бәрі ет бағасының өсуі фермердің таза пайдасын дәл сондай мөлшерде арттырды деген сөз емес. Өндіріс шығынының негізгі бөлігі жемшөпке тиесілі, ал еттің соңғы бағасына өндірістен кейінгі тасымал, өңдеу, көтерме және бөлшек сауда шығындары да қосылады. Өкінішке қарай, Ұлттық статистика бюросы 2013 жылдан бері ет өндірісіне жұмсалған материалдың шығын көрсеткішін жарияламайды.

Түйіндесек, еттің қымбаттауы малшы қауымның табысын өсірді деуге келетін белгілер әлсіз де болса бар. Алайда тұтынушы төлеген қымбат бағаның қанша бөлігі нақты мал өсірушіге жатқанын ресми статистика ашпайды.

Есімжан НАҚТЫБАЙ kaz.inform.kz

«ТӨРТ ТҮЛІК» МОБИЛЬДІ ҚОСЫМШАСЫ ҚАНДАЙ МҮМКІНДІКТЕРІ БАР?



Мал шаруашылығы - халқымыздың дәстүрлі кәсібінің бірі. Қазіргі заманда технологияның дамуына байланысты мал шаруашылығын цифрландырудың маңызы артып келеді. Осы мақсатта «Төрт түлік» мобильді қосымшасын айтуға болады. Қосымшаның негізгі мақсаты - мал иелеріне өз малдарын бақылауға, олар туралы ақпаратты сақтауға және шаруашылық жұмыстарын тиімді ұйымдастыруға көмектесу. «Төрт түлік» мобильді қосымшасының басты мақсаты - мал шаруашылығын басқаруды жеңілдету және қажетті ақпаратты бір жерге жинақтау.

Қосымша арқылы пайдаланушы:
-Малдың түрін және са-

нын тіркей алады;
-Әр мал туралы жеке ақпарат сақтай алады;
-Малдың жасын, жынысын және тұқымын белгілей алады;
-Вакцинация және ветеринариялық тексеру күндерін қадағалай алады;
-Малдың төлдеуін және басқа да маңызды оқиғаларды тіркей алады.

Қосымшаның негізгі бөлімдері
-Бұл бөлімде пайдаланушы өзінің жылқысы, түйесі, сиыры, қойы және ешкісі туралы мәліметтерді енгізеді. - Әр малға жеке профиль жасалады. Онда аты немесе нөмері, жасы тұқымы, жынысы және басқа да қажетті мәліметтер көрсетіледі.

ҚР АШМ ВБЖҚ Комитетінің Ойыл аудандық аумақтық инспекциясы

ТҰРҒЫН ҮЙ СЕКТОРЫН ЖЫЛЫТУ МАУСЫМЫНА ДАЙЫНДАУ — ҚАУІПСІЗДІКТІҢ КЕШІЛІ

Жылыту маусымының басталуына санаулы уақыт қалды. Ал, жеке тұрғын үйлер пештерін жағып, газды қосып алды. Осы кезеңде тұрғын үйлердегі өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтау — әрбір азаматтың басты міндеттерінің бірі. Жылыту маусымы кезінде өрттердің негізінен жылыту пештерінің ақаулығы, мұржалардың уақытылы тазаланбауы, газ жабдықтарын пайдалану талаптарының бұзылуы, сондай-ақ электр желілеріне шамадан тыс күш түсуінен болады.

Осыған байланысты аудандық төтенше жағдайлар бөлімі газбен жылытылатын тұрғын үйлерде газ жабдығын пайдаланбас бұрын оның техникалық жағдайын тексеріп, ақау анықталған жағдайда оны өз бетінше жөндеуге болмайтындығын ескертеді. Газ жабдықтарына техникалық қызмет көрсетуді тек тиісті мамандар жүргізуі қажет. Ал, газ иісі сезілген кезде газ кранын дереу жауып, терезе мен есіктерді ашып, бөлмені желдетіп, газ қызметінің авариялық бригадасын шақыру қажет. Газ баллондарын тұрғын үйдің ішінде, жер төледе немесе жылыту құрылғыларына жақын жерде сақтауға болмайды. Газ баллоны тік күйде, құлау мен механикалық зақымданудан қорғалған жерде орналасуы тиіс. Сондай-ақ газ плитасын бөлмені жылыту мақсатында пайдалануға қатаң тыйым салынады. Газ жанған кезде бөлмеде көміртегі тотығының жиналу қаупі артып, адам өміріне қауіп төнуі мүмкін. Қатты отынмен жылытылатын үйлерде пешті жылыту маусымы басталмас бұрын мұқият тексеріп, қажетті жөндеу жұмыстарын жүргізу қажет. Пештің қабырғаларында жарықтар болмауы, мұржаның түтін өткізбейтіндей жағдайда болуы және тартуының дұрыс жұмыс істеуі маңызды. Мұржалар мен түтін жолдарын жылыту маусымы басталғанға дейін және пайдалану барысында уақытылы күйеден тазарту қажет. Күйе жиналған мұржа өрттің шығуына және түтіннің тұрғын үй ішіне таралуына себеп болуы мүмкін.

Пештің алдындағы еденге көлемі кемінде 50×70 сантиметр болатын жанбайтын төсеніш орнату қажет. Пешті жағу үшін тез тұтана-тын сұйықтықтарды — бензин, керосин және басқа да жанғыш заттарды пайдалануға болмайды. Пешті қауыссыз қалдыруға, сондай-ақ оны көмелтеке толмаған балаларға жағуға рұқсат беруге болмайды. Отын, көмір, күл және басқа да жанғыш материалдарды



рын жүргізу қажет. Пештің қабырғаларында жарықтар болмауы, мұржаның түтін өткізбейтіндей жағдайда болуы және тартуының дұрыс жұмыс істеуі маңызды. Мұржалар мен түтін жолдарын жылыту маусымы басталғанға дейін және пайдалану барысында уақытылы күйеден тазарту қажет. Күйе жиналған мұржа өрттің шығуына және түтіннің тұрғын үй ішіне таралуына себеп болуы мүмкін. Пештің алдындағы еденге көлемі кемінде 50×70 сантиметр болатын жанбайтын төсеніш орнату қажет. Пешті жағу үшін тез тұтана-тын сұйықтықтарды — бензин, керосин және басқа да жанғыш заттарды пайдалануға болмайды. Пешті қауыссыз қалдыруға, сондай-ақ оны көмелтеке толмаған балаларға жағуға рұқсат беруге болмайды. Отын, көмір, күл және басқа да жанғыш материалдарды

-Малға вакцина салу, тексеру, емдеу туралы ақпарат сақталады. Қажетті күнге еске салғыш қоюға болады. -Қосымша маңызды шаруаларды уақытында еске салады. Мысалы, вакцина жасау немесе ветеринарға көрсету мерзімі жақындағанда хабарлама жібереді.

-Пайдаланушы өз шаруашылығындағы малдың жалпы санын және әр түліктің санын көре алады. -«Төрт түлік» мобильді қосымшасы мал шаруашылығын жүргізетін адамдарға уақытты үнемдеуге көмектеседі. Барлық ақпарат қағаз дәптерге емес, телефонда сақталады. Сонымен қатар қосымша малдың жағдайын бақылауды жеңілдетіп, қажетті жұмыстарды уақытында орындауға мүмкіндік береді. Бұл әсіресе ондаған немесе жүздеген малы бар шаруашылықтар үшін тиімді. «Төрт түлік» мобильді қосымшасы - дәстүрлі мал шаруашылығын заманауи технологиямен байланыстыратын пайдалы жоба. Оның көмегімен мал туралы ақпаратты сақтау, ветеринариялық жұмыстарды бақылау және шаруашылықты тиімді ұйымдастыруға болады.

Болашақта қосымшаға GPS арқылы малдың орналасқан жерін бақылау, ауа-райы туралы ақпарат, малдың нарықтық бағаларын көрсету және ветеринариямен онлайн байланысу сияқты жаңа мүмкіндіктер қосуға болады. «Төрт түлік» жобасы ұлтық құндылықтарды сақтай отырып, цифрлық технологияларды ауыл шаруашылығында тиімді пайдалануға мүмкіндік береді. Сол себептен «Төрт түлік» қосымшасына телефоныңыз арқылы тіркеліңіз.

Газет Қазақстан Республикасы Инвестициялар және Даму министрлігі Байланыс, Ақпараттандыру және Ақпарат комитетінде 2016 жылдың 21 қаңтарында тіркеліп, №15790-Г куәлігі берілген.

АҚ ТАРЫНЫҢ АТАСЫ-ХАЛЫҚТЫҢ АРДАҚТЫСЫ



Туған жер тарихында өшпес із қалдырған ұлы тұлғаларды ұлықтау – ұрпақ парызы. Қазақ даласының маңдайына біткен дара перзент, «Ақ тарының атасы» атанған, ел мақтанышы – Шығанақ Берсиевтің туғанына биыл 145 жыл толып отыр. Осы айтулы датаға орай Ш.Берсиев атындағы орта мектептің мәдениет қызметкерлерімен бірлесіп ұйымдастыруымен «Еңбек адамы – ел мақтанышы» атты Шығанақ Берсиевтің ұрпақтарымен тағылымды кездесу кеші өтті. Кештің басты мақсаты – ел тарихында өзіндік орны бар ұлы диқанның өмірі мен өнегелі еңбек жолын кейінгі ұрпаққа насихаттау, туған жердің даңқын асырған тұлғаның есімін дәріптеу және ұрпақтар сабақтастығын жалғастыру. Шығанақ атамыздың ғұмыры – ел басына күн туған қиын кезеңдерде халықтың қамын ойлап, бар күш-жігерін ел игілігіне жұмсаған азаматтың өнегелі жолы. Жары екеуі бес ұл, екі қыз тәрбиелеп, артынан үлкен әулет қалдырған. Тағылымды шараға атамыздың немере қызы Гүлшара Берсиева, шөбересі Мейірім Берсиева, сондай-ақ атамыздың қызының баласы, жиені Сержан Ешмұқанов ағамыз қатысты. Кездесу барысында Сержан ағамыз Шығанақ Берсиевтің ел басына түскен ауыр кезеңдердегі еңбегі туралы әсерлі естеліктерімен бөлісті.

– Шығанақ атамыз өзінің қара ба-

сын ойлаған адам емес. Ең алдымен халықтың қамын ойлаған. Аштық, қиын-қыстау кезеңде «осы елді аштықтан қалай алып қаламын?» деп толғанған. Ол кезде ау да, қармақ та жоқ. Балықты аулау үшін ши тоқып, сонымен сүзіп, елдің қажетіне жаратқан екен, – деді Сержан ағамыз. Елдің ертеңін ойлаған Шығанақ Берсиев бірте-бірте мал шаруашылығына ғана сүйенудің қиындығын түсініп, егіншілікке бет бұрады. «Мал – бір жұттық» деген оймен тары егуді қолға алып, мол өнім жинаудың жолын іздейді. Осылайша тары өсірудің қыр-сырын меңгеріп, өзінің ғана емес, бүкіл елдің несібесін арттырған.

– Шығанақ атамыз тары егіп, сол еңбегімен елді асырады. Ұлы Отан соғысы жылдарында да майдандағы жауынгерлерге вагон-вагон тары жіберіп отырған. Осындай ерен еңбегінің арқасында тарыдан рекорд жасаған адам болды, – деген Сержан Ешмұқановтың сөзі көпшілікке ой салды. Шынында да, Шығанақ Берсиевтің еңбек жолы – бір адамның жеке жетістігі ғана емес, ел тарихымен сабақтасқан үлкен өнеге. Оның даладан алған мол өнімі тылдағы халыққа азық болып, майдандағы жауынгерлерге де қолдау көрсетті. Осылайша қарапайым диқанның маңдай тері елдің ортақ игілігіне айналды.

Кеш барысында жерлесіміз Айтқұллов Жолдыбай ағайдың «Бер-

сиевшілер маршы» шырқалып, ұлы диқанның есімі әсем әнмен ұлықталды. Шараға Шығанақ Берсиевтің өмірі мен еңбек жолын зерттеп жүрген жас ізденушілер де белсене қатысты. 10-сынып оқушылары Шығанақ Берсиев тақырыбында дайындаған ғылыми-зерттеу жұмыстарын таныстырды. Ал мектеп жанындағы Шығанақ Берсиев музейінің жетекшісі Нұрлан Сүлейменов қонақтарды музеймен таныстырып, ондағы құнды жәдігерлер мен тарихи деректер жайында кеңінен мағлұмат берді. Музейдегі әрбір жәдігер – ұлы диқанның өнегелі өмірінен сыр шертетін тарихтың тірі куәсіндей.

Шығанақ Берсиевтің есімі туған жер тарихымен біте қайнасқан. Бүгінде оның ұрпақтары ата есімін ардақтап, өнегесін кейінгі буынға жеткізіп келеді. Ал мектеп оқушыларының ұлы диқанның өмірін зерттеп, ғылыми жұмыстар қорғауы – Шығанақ мұрасының жас ұрпақ жүрегінде жалғасып келе жатқанын көрсетеді.

Шығанақ Берсиев ғұмыры – ел үшін еңбек етудің, қиындыққа мойымай, халықтың қамын ойлаудың жарқын үлгісі. «Ақ тарының атасы» атанған ұлы диқанның есімі тарихта қалса, оның елге деген жанашырлығы мен ерен еңбегі ұрпаққа мәңгілік өнеге болып қала бермек.

Рақима САҒАТОВА,
Қаратал селосы.

КӨНЕ ҚҰЖАТТАР СӨЙЛЕСЕ...

АГРОПЛАН

Звена Шығанака Берсиева колхоза «Курман» Уилского района

1. Состав звена.

За звеном закреплены следующие колхозники:

№	Фамилия и имя	Пол	Год рождения	Кем будет работать
1.	Шыганак Берсиев	муж	1881	Звеньевой –мираб
2.	Иманберли Есеналиев	***	1894	Машинист двигателя, селящик
3.	Иманияз Елеуов	***	1888	Член звена
4.	Адил Бекмагамбетов	***	1888	***
5.	Максим Аймурзин	***	1888	***
6.	Демеутали Жумагазин	***	1880	***
7.	Жайке Есеналиева	жен	1905	***
8.	Елеусин Берсиева	***	1893	***
9.	Ажаркан Берсиева	***	1921	***
10.	Балзия Жумагазина	***	1887	***
11.	Загипа Бекмагамбетова	***	1893	***
12.	Канымша Елеуова	***	1906	***
13.	Шайзада Сагиева	***	1920	***
14.	Ырыс Калжанова	***	1904	***
15.	Уйтолған Абенова	***	1913	***
16.	Турмухан Асанов	муж	1896	***
17.	Ақбал Берсиева	жен	1923	***
18.	Нагима Далмукашева	***	1880	***

Всего 18 человек, из них мужчин 7 человек, женщин 11 человек.

Ақ тарының атасы Шығанақ Берсиевтің туғанына 145 жыл толып отыр. Бүкіл әлемді таң қалдырған дүние жүзі рекорд сыры неде? Ғабиден Мұстафинның «Шығанақ» романын оқыдыңыз ба? Мына бір көне құжатта Шығанақ звеносының құрамы көрсетілген 7 ер адам, 11 әйел адам, 18-ақ адам. «Құрман» ұжымшары (колхоз) 1944 жылғы мына құжатта тек «Суармалы егін шаруашылығының озаттары ғана көрсетілген. «Кемерши», «Қаракөл», «Құрман», «Жаңа қадам» ұжымшарының озаттары ғана. Бұл тізімде қанша адамның қалып қойғаны ел жадында, ұмытылған жоқ, ұмытылуы да мүмкін емес, жаңғыртылуы жөн болар еді. Яғни, бұл той – қарасулықтардың да тойы, мерекесі. Ұрпақ сабақтастығының асыл көрінісі болғанын қалар едім.

Алыпты айналасы аласартпайды, бийке көтереді. Жалғыз

ағаштың орман болмайтынын дәлелдеу керек емес. Шығанақ атамыздың тойында осы азаматтардың ұрпақтарына сый-сияпаттар берілсе, нұр үстіне нұр болар еді. Ата-әжелерінің дүниежүзілік рекордқа қосқан үлестеріне масаттанып, жігерленіп, қуанышқа бөленер еді. Бұл тізімде көрсетілмеген – біздер жақсы білетін, көптеген ата-әжелерді де ескергеніміз жөн болар еді. Ең үлкен бақыт-еңбектің бағаланғаны, ұмытылмағаны.

«Қаракөл» звеносының жетекшісі Күлмес Нұрлыбаева апамыз «Суарманың жабына талай тірілей кемілдік кой. Тары өбден су ішкенше, су ішінде жататынбыз. Ұрпақ та дүниеге әкеле алмадық, денсаулығымызды бердік кой» – деп отыратын. Бұл ащы да болса шындық. Олар біздің болашағымыз, тәтті тұрмысымыз жолында бәрін берді. Біздер, аға ұрпақ алдында қарыздар екенімізді

ұмытпалық. Олар ұйқысы қанып ұйықтамады, таңның атысынан күн батқанша еңбек етті, тойып тамақ ішпеді, бел шешпей еңбек етті. Бір түйір тарыны аяқ асты қалмады, ұрлық жасамады. Егіс алқабында «арам шөпке бықтыртай тиді», тарыны қолмен орып, аяқпен бастырды. Адал еңбек, ащы тер, жанқиярлық ауыртпалық, ұрпаққа деген сүйіспеншілік, әрқашан ұмытылмауы керек. Әрқашан аға ұрпақтың ұлағаты мен өнегесі біздерді алға жетелейді, биіктерге шақырады.

Ғабиден Мұстафиннің «Шығанақ» романын алдырып, тарату керек. Шығанақ тойы - Қарасудың тойы. Тойдан фибрат алу үшін жасалу керек. Той тойланып қана қоймай, естеліктерде қалғанын қалар едім.

Саламат ШАҒҒАЛА,
Еңбек ардагері.

ЕҢБЕК АДАМЫ

ЕҢБЕКШЕН ШЫҢДАЛҒАН ШЕБЕРЛІК

«ЕҢБЕК АДАМЫ» АЙДАРЫНДА ӨЗ КӨСІБІН НӨСІБІНЕ АЙНАЛДЫРЫП, ТАЛАЙ ЖЫЛ МАҢДАЙ ТЕРІМЕН ЕҢБЕК ЕТІП ЖҮРГЕН ЖАНДАР ТУРАЛЫ СӨЗ ҚОЗҒАЙМЫЗ. ӨР АДАМНЫҢ ЕҢБЕК ЖОЛЫ ӨРТҮРЛІ. БІРІ МАМАНДЫҚТЫ БАЛА КҮНІНЕН АРМАНДАСА, ЕНДІ БІРІ ӨМІРДІҢ ӨЗІ АЛЫП КЕЛГЕН ЖОЛМЕН ӨЗ КӨСІБІН ТАУЫП ЖАТАДЫ. БАСТЫСЫ – ТАҢДАҒАН ІСІНЕ АДАЛ БОЛЫП, ҚИЫНДЫҚҚА ҚАРАМАЙ ЕҢБЕКТЕНЕ БІЛУ.



Бүгінгі кейіпкеріміз – шаштараздық кәсіптің ыстығы мен суығына қатар төзіп, осы саланың қыр-сырын меңгеріп келе жатқан Жанат Спанова Сейітжанқызы. Бүгінде ол – «Аружан» шаштаразының иесі. Ал бұл кәсіпке келуінің өзі бір қызық хикая. Жанат Сейітжанқызы 2007 жылы екінші баласын дүниеге әкеліп, 2008 жылдың күзінде Ойылға көшіп келген. Жаңа ортаға келген соң еңбекке араласудың жолын іздей бастайды. 2009 жылдың қаңтарында халық санағына қатысып, бір ай жұмыс істейді. Сол еңбектен алған табысының бір бөлігін өзіне қажет кәсіпке жұмсауды ойлайды. Көп ұзамай шаштараздыққа қызығушылығы оянады. Сол кезде құрбысы Айтшат оған Зауреш есімді шаштараздың қасына барып, көмекші болып жұмыс істеуді ұсынады. Осы ұсыныс Жанаттың өміріндегі жаңа жол-

дың басталуына себеп болды. Шаштараздықты кәсіби тұрғыда меңгеру үшін ол сол көктемде тапқан табысының бір бөлігін алып, қалаға барып, бір айлық курс оқып келеді. Ал 2009 жылдың жазында Ойылға оралып, Зауреш апайдың қасында жұмысын бастайды. Бұл – бүгінгі кәсібінің алғашқы қадамы еді. Ол кездегі жұмыс жағдайы қазіргімен салыстырғанда әлдеқайда қиын болатын. Шаштаразды жылу жүйесі жоқ, Даладағы суды тасып әкеліп, күнделікті жұмысқа пайдаланатын. Клиенттердің шашын жуу үшін де суды үнемдеп, бар жағдайды өздері жасауға тура келді. – Ол кезде от жағамыз, даладан су тасимыз. Қол жуғышқа су құйып қоятынбыз. Бас жууға да жағдай жасау керек. Ой, сондай қызық замандар болды ғой! – деп еске алады Жанат. Қыс мезгілі тіпті қиын. Жылу бол-

маған ғимаратта жұмыс істеу оңай емес. Амалсыз газ баллонын пайдаланып, белмені жылытуға тура келген. Бір күнге жетерлік газды әкеліп, ішті жылытқанымен, келесі күні қайтадан қамдануға тура келетін. Суықтың қатты болғаны соншалық, жұмысқа қажетті құралдардың өзі қатып қалатын кездер болған. Бүгінде осының бәрі Жанат ханым үшін қызық естелікке айналған. Қазір жұмыс жағдайы әлдеқайда жақсы. Дегенмен сол қиындықтардың әрқайсысы оның еңбек жолында өзіндік із қалдырды. Шаштараздық кәсіпті бастаған алғашқы жылдары Жанат тек жұмысымен шектелмей, түрлі шараларға да белсенді қатысқан. Ал «Аружан» атауының өзіндік тарихы бар. Бұл – Жанаттың тұңғыш қызының есімі. – Аружан – үлкен қызым. Шаштараздың атын соның атымен қояйын деген ой болды. Одан кейін ұлым бар, 2013 жылы егіз қыздарым дүниеге келді. Содан тұңғыш қызымның атын қарайын деп шештім, – дейді ол. Осылайша «Аружан» атауы Жанаттың кәсібімен қатар, отбасымен де тығыз байланысты болып қалыптасты. 2009 жылы жеке кәсіпкерлігін ашқан Жанат Сейітжанқызы содан бері осы кәсіптен қол үзген жоқ. Бүгінде де салонды жалға алынған орында жүргізіп отыр. Алдағы уақытта өзіне тиесілі жеке орнын ашу – басты мақсаттарының бірі. Жиырма жылға жуық уақыт ішінде талай қиындық артта

қалды. Бірақ сол қиындықтардың ешқайсысы Жанатты сүйікті кәсібінен алыстатқан емес. Керісінше, әрбір сынақ шыңдап, тәжірибесін арттырды. Шаштараздық – адамның сыртқы келбетін өзгертіп қана қоймай, көңіл күйіне де әсер ететін кәсіп. Клиенттің ризашылығы мен алғысын есту – күнделікті еңбектің ең үлкен сыйы. – Әр жұмыстың өзінің қиындықтары болады. Жақсы жақтары да бар. Әйтеуір, шүкір, халықтың алғысын аласың, – дейді кейіпкеріміз. Кеше Жанат Спанованың ұзақ жылғы еңбегі тағы бір мәрте бағаланды. Еңбек күніне орай ауданның әлеуметтік дамуына қосқан сүбелі үлесі үшін оған арнайы марапат табысталды. Бұл – бір күндік еңбектің емес, жылдар бойы жинақталған тәжірибе мен табандылықтың нәтижесі. Бір кезде жай ғана қызығушылықтан басталған кәсіп бүгінде Жанаттың өмір жолының ажырамас бөлігіне айналды. Еңбек жолында талай қиындықты көріп, талай белесті артқа тастаған Жанат Сейітжанқызының өңгімесі – бастаған істі табандылықпен жалғастырған адамның еңбегі ешқашан елеусіз қалмайтынын көрсетеді. Бүгінде «Аружан» шаштаразының тарихы – бір кәсіптің ғана емес, еңбекпен қалыптасқан өмір жолының көрінісі. Ал осы жолда жинаған жиырма жылға жуық тәжірибесі Жанат үшін ең үлкен мектеп болды.

Гаухар АЛЕКСЕЕВА,
Ойыл селосы.



«Ат үстіндегі шабыт» атауының өзінен-ақ ақынның туған жерге, ұлттық болмысқа, ел мен жерге деген сүйіспеншілігі аңғарылғандай. Жинақтағы өлеңдерден автордың өмірден туындай, елге деген ықыласы, азаматтық көрініс табады. Шарада сөз алған кітап авторы Сағынай Сәрсембаев өлеңдерінің жазылу тарихына тоқталып, әр туындының дүниеге келуіне себеп болған жағдайлар мен ояларын ортаға салды. Ақын шығармашылық жолындағы ізденістерімен бөлісіп, өлеңнің адам өміріндегі орны туралы өз пайымын жеткізді. Оның айтуынша, әрбір өлең – белгілі бір сәттік, сезімнің, толғаныстың жемісі. Кеш қонақтары да ақын шығармашылығына қатысты өз ой-пікірлерін білдіріп, қаламгерге жүрекжарды тілектерін жеткізді. Туған жерден шыққан таланттың еңбегінің ел ішінде дәріптелуі – кейінгі

ұрпаққа да үлгі екені айтылды. Ақынның шығармашылығы ауылдың рухани өміріне өзіндік үлес қосып, оқырманға ой саларлық дүниелерімен құнды екені атап өтілді. Кеш соңында ақынға ізгі тілектер айтылып, жаңа кітаптың оқырманы көп болуына, шығармашылық жолының жемісті болуына ақжолтай бата берілді. Қаламгердің жаңа жинағы ауыл тұрғындары мен әдебиет сүйер қауымға рухани азық болып, оқырман жүрегінен орын табуына сенім білдірілді. Туған жерден түлеген таланттың шығармашылығына құрмет көрсетілген бұл басқосу көпшілікке көтеріңкі көңіл күй сыйлап, әдебиет пен өнердің ауыл өміріндегі маңызын тағы бір мәрте айшықтады. «Ат үстіндегі шабыт» кітабы ақынның шығармашылық әлемін танытатын тағылымды туынды ретінде оқырманға жол тартты.